

ฉบับที่ 41/2565

วันที่ 31 ตุลาคม 2565

ฐานะการคลังของรัฐบาล ปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565)

นายพรชัย ชีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เผยฐานะการคลังของรัฐบาล ตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 2,550,799 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 3,146,241 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 681,183 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 624,019 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2565

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,550,799	2,449,718	101,081	4.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,146,241	3,208,653	(62,412)	(1.9)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,932,563	3,012,156	(79,593)	(2.6)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	213,678	196,497	17,181	8.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	(595,442)	(758,935)	163,493	21.5
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(50,469)	39,186	(89,655)	(228.8)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(645,911)	(719,749)	73,838	10.3
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	681,183	736,392	(55,209)	(7.5)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	35,272	16,643	18,629	111.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	624,019	588,747	35,272	6.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนกันยายน 2565
และในปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565)**

ในเดือนกันยายน 2565 รัฐบาลเกินดุลเงินสด จำนวน 80,354 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 56,870 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 23,484 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 624,019 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนกันยายน 2565

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 309,045 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 7,806 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.6) โดยการนำส่งรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลของกรมสรรพากรสูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วเป็นสำคัญ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ดี การนำส่งรายได้ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันของกรมสรรพสามิตต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากการลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 252,175 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 50,549 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 16.7) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 224,465 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 19.8 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 27,710 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 20.7 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 168,579 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 43,151 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 20.4) โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงศึกษาธิการ รัฐวิสาหกิจ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เบิกจ่ายต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 55,886 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 12,158 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 17.9) โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 11,942 ล้านบาท รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 7,934 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 7,113 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 4,549 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 4,428 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2,917 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 2,867 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนกันยายน 2565

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกันยายน		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	224,465	279,774	(55,309)	(19.8)
1.1 รายจ่ายประจำ	168,579	211,730	(43,151)	(20.4)
1.2 รายจ่ายลงทุน	55,886	68,044	(12,158)	(17.9)
2. รายจ่ายปีก่อน	27,710	22,950	4,760	20.7
3. รายจ่ายรวม (1+2)	252,175	302,724	(50,549)	(16.7)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนกันยายน 2565 เกินดุล จำนวน 80,354 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 56,870 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 23,484 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 – 12 ของปีงบประมาณ 2565 จำนวน 34,000 ล้านบาท และเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิจำนวน 900 ล้านบาท ทั้งนี้ มีการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 สุทธิ จำนวน 15,440 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 5,000 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 85,354 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 624,019 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนกันยายน 2565

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกันยายน		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	309,045	301,239	7,806	2.6
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	252,175	302,724	(50,549)	(16.7)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	224,465	279,774	(55,309)	(19.8)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	27,710	22,950	4,760	20.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	56,870	(1,485)	58,355	3,929.6
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	23,484	29,708	(6,224)	(21.0)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	80,354	28,223	52,131	184.7
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	5,000	61,182	(56,182)	(91.8)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	85,354	89,405	(4,051)	(4.5)
8. เงินคงคลังต้นงวด	538,665	499,342	39,323	7.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	624,019	588,747	35,272	6.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลัง ปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 2,550,799 ล้านบาท สูงกว่าปีที่แล้ว จำนวน 101,081 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.1) โดยการนำส่งรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคลของกรมสรรพากรสูงกว่าปีที่แล้วเป็นสำคัญ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และการค้าระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี การนำส่งรายได้ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันของกรมสรรพสามิตต่ำกว่าปีที่แล้ว เนื่องจากมีการลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 3,146,241 ล้านบาท ต่ำกว่าปีที่แล้ว จำนวน 62,412 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.9) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,932,563 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 94.6 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีที่แล้ว ร้อยละ 2.6 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 213,678 ล้านบาท สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 8.7 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 2,516,573 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 99.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,535,682 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีที่แล้วจำนวน 67,226 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.6) โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงมหาดไทย กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายต่ำกว่าปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 415,990 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 73.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 564,318 ล้านบาท) ต่ำกว่าปีที่แล้ว จำนวน 12,367 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.9) โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม หน่วยงานของศาล กระทรวงมหาดไทย จังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงกลาโหม และสำนักนายกรัฐมนตรี เบิกจ่ายต่ำกว่าปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 249,753 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 207,069 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 175,057 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 99,882 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 96,242 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 85,874 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 74,050 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 69,465 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 56,797 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 44,091 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 40,023 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกรมการปกครอง จำนวน 27,360 ล้านบาท และรายจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายลงทุนสำรองจ่าย จำนวน 24,961 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565)

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,932,563	3,012,156	(79,593)	(2.6)
1.1 รายจ่ายประจำ	2,516,573	2,583,799	(67,226)	(2.6)
1.2 รายจ่ายลงทุน	415,990	428,357	(12,367)	(2.9)
2. รายจ่ายปีก่อน	213,678	196,497	17,181	8.7
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,146,241	3,208,653	(62,412)	(1.9)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 645,911 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 595,442 ล้านบาท และขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 50,469 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากถอนเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิจำนวน 38,310 ล้านบาท และการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 สุทธิ จำนวน 12,787 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 681,183 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 35,272 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 624,019 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565)

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2565	2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,550,799	2,449,718	101,081	4.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,146,241	3,208,653	(62,412)	(1.9)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,932,563	3,012,156	(79,593)	(2.6)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	213,678	196,497	17,181	8.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	(595,442)	(758,935)	163,493	21.5
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(50,469)	39,186	(89,655)	(228.8)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(645,911)	(719,749)	73,838	10.3
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	681,183	736,392	(55,209)	(7.5)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	35,272	16,643	18,629	111.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	624,019	588,747	35,272	6.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง